

Dobra Administracja

OCENIOMA ŚRODOWISKA

Więcej uprawnień dla organizacji ekologicznych

Wstrzymanie wykonalności decyzji środowiskowej będzie mogło następować również na etapie postępowania przed sądem administracyjnym rozpatrującym skargę od tej decyzji.

MILENA GAPSKA

Z dniem 13 maja 2021 roku weszły w życie przepisy ustawy z dnia 30 marca 2021 roku o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw. Nowelizacja wprowadziła zmiany w zakresie postępowania w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Nowe przepisy dotyczą jednak również innych postępowań związanych z realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych i uzyskiwania zezwoleń na ich realizację – w szczególności pozwolenia na budowę.

Jaki jest cel nowych przepisów

Celem nowelizacji jest dostosowanie polskich przepisów do wymogów prawa unijnego oraz zwiększenie partycypacji społeczeństwa w postępowaniach związanych z ochroną środowiska. Ustawa zmieniająca stanowi realizację naborzonego na Polskę przez Komisję Europejską zobowiązania do wprowadzenia zmian legislacyjnych w zakresie dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących wpływu inwestycji na środowisko, zgodnie z wymogami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (zw. dyrektywą EIA). Głównym środkiem służącym wyeliminowaniu dotychczasowych naruszeń jest umożliwienie zastosowania środków tymczasowych zmierzających do wstrzymania wykonania wydanej decyzji środowiskowej, a w konsekwencji wykonania przedsięwzięcia oddziałującego na środowisko. Zmiany miały również na celu zapewnienie społeczeństwu wpływu na dalszy proces inwestycyjny oraz wydawanie tzw. decyzji następczych, czyli zezwoleń na inwestycje, na podstawie których inwestor uzyskuje prawo realizacji danego przedsięwzięcia.

Rachunkowość

W KAŻDĄ ŚRODĘ
tylko dla prenumeratorów

Kadry i płace

W KAŻDĄ CZWARTEK
tylko dla prenumeratorów

Podatki i księgowość

W KAŻDĄ PONIEDZIAŁEK
tylko dla prenumeratorów

ZDANIEM AUTORKI

Milena Gapska

prawnik, Sobociński i Partnerzy
Advokaci i Radcowie Prawni sp. p.

Biorąc pod uwagę przepisy i wymogi prawa unijnego zmiany w zakresie postępowania środowiskowych oraz postępowań o wydanie zezwoleń inwestycyjnych, należy ocenić jako potrzebne. Unijne standardy zmieniają aktualnie w kierunku zwiększenia udziału społeczeństwa w postępowaniach inwestycyjnych z elementem oddziaływania na środowisko, w związku z czym również polskie przepisy wymagałyby odpowiedniego dostosowania. Negatywną konsekwencją zmian będzie zapewne wydłużenie procesu inwestycyjnego, co zostało zresztą wprost wskazane w uzasadnieniu projektu ustawy nowelizującej. Można się również spodziewać wzrostu liczby przyrządów tzw. „blokowania” inwestycji, poprzez wnoszenie środków zaskarżenia wyłączenie w celu przedłużenia postępowania lub przedwzięcia jego pozytywnemu dla wnioskodawcy zakończeniu, bez istnienia powodu związanego z ochroną interesu społecznego i środowiska przyrodniczego.

Można się spodziewać wzrostu liczby przypadków tzw. „blokowania” inwestycji, poprzez wnoszenie środków zaskarżenia wyłączenia w celu przedłużenia postępowania

zastosowanie w sytuacji, gdy zaskarżony akt wywołuje skutki materialne. Takich skutków nie wywołuje natomiast zaskarżenie decyzji środowiskowej, ponieważ ona wykonaniu w postępowaniu egzekucyjnym.

Nowy przepis wyrażnie wskazuje, że sąd administracyjny może wstrzymać wykonanie decyzji środowiskowej na podstawie art. 61 § 3 p.p.s.a. z uwagi na trudne do odwołania skutki jej wykonania, które zostały zdefiniowane jako następstwa wynikające z podjęcia realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego wydano zaskarżoną decyzję. Ponadto w razie wstrzymania wykonania decyzji środowiskowej, organ który ją wydał, ma obowiązek poinformować o tym niezwłocznie organ właściwy do wydania zezwoleń na inwestycje. Organ wydający zezwolenie na inwestycje jest z kolei zobowiązany zawiesić prowadzone postępowanie w całości albo w części w terminie 7 dni od dnia powzięcia informacji o wstrzymaniu wykonania decyzji środowiskowej.

Zezwolenia na inwestycje

Nowelizacja wprowadziła pojęcie „zezwoleń na inwestycje”, pod którym należy rozumieć niektóre z decyzji wyemitowanych w art. 72 ustawy o.o.s., na cele z decyzją o pozwoleniu na budowę. Podobnie jak w przypadku decyzji środowiskowych, wprowadzony został wyjątek udostępnienia treści zezwoleń na inwestycje na okres 14 dni w Biuletynie Informacji Publicznej. Publikacja decyzji ma na celu umożliwienie zapoznania się z jej treścią także podmiotom, które nie brały udziału w postępowaniu w sprawie jej wydania, a które z dniem wejścia w życie nowelizacji uzyskały prawo do jej zaskarżenia.

Zasadą jest, że prawo wniesienia odwołania od decyzji administracyjnej przysługuje stronom postępowania. Nowe przepisy rozszerzyły krąg

podmiotów uprawnionych do zaskarżenia decyzji administracyjnych zaliczanych do grupy zezwoleń na budowę. Odwołanie od zezwoleńa poprzedzonego decyzją środowiskową wydaną w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, może aktualnie wnieść także organizacja ekologiczna powołująca się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez minimum 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie zezwolenia na inwestycje. Co więcej, organizacja taka może zaskarżyć decyzję także, gdy nie brała ona udziału w postępowaniu w I instancji. Prawo wniesienia odwołania służy również stronie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Przyznane powyższymi podmiotom prawo zaskarżenia zezwoleń na inwestycje ma na celu umożliwienie im weryfikacji tego zezwolenia z treścią decyzji środowiskowej z tego względu obowiązkowym elementem odwołania jest wskazanie, w jakim zakresie zezwolenie na inwestycje jest niezgodne z decyzją środowiskową lub nie uwzględnia jej postanowień. Z drugiej jednak strony odwołanie przysługujące wyłącznie w zakresie, w jakim organ właściwy do wydania zezwoleń na inwestycje jest związany decyzją środowiskową. Organizacje ekologiczne oraz strony postępowania środowiskowego nie mogą zatem podnosić w odwołaniu innych zarzutów niż dotyczące stricte decyzji środowiskowej.

Co z postępowaniami w toku

Nowe przepisy mają zastosowanie do postępowań o wydanie decyzji środowiskowej oraz o wydanie zezwoleń na inwestycje wszczętych od dnia 13 maja 2021 roku. Nowelizacja obejmuje jednak również postępowania wszczęte przed tą datą. Przede wszystkim należy wskazać, że właściwe organy są zobowiązane dopełnić ciążących na nich obowiązków związanych z publikacją decyzji niezwłocznie po wejściu w życie ustawy zmieniającej. Jest to istotne, ponieważ po upływie 14-dniowego terminu udostępnienia decyzji, zaczyna biec termin na zaskarżenie zezwolenia na inwestycje w drodze odwołania lub skargi administracyjnej. Umożliwia to zaskarżenie niesostatecznych decyzji wydanych przed dniem wejścia w życie nowelizacji.